

Administrationsgrundlag for saunaer gældende til 2026

Bilag 3

Administrationsgrundlag
August 2025

Indhold

	2
Indledning	3
Juridiske rammer	4
Principper og vurderingskriterier	5
Inddragelse af arealet	14
Sagsoplysninger	16

Indledning

I dette administrationsgrundlag fastsættes en række principper og vurderingskriterier for opstilling og fortøjning af saunaer, som skal vedtages i Teknik- og Miljøudvalget.

Teknik- og Miljøforvaltningen vil herefter administrere og lægge praksis efter de fastsatte principper og vurderingskriterier inden for de lovgivningsmæssige rammer for opstilling af saunaer.

I administrationsgrundlaget skelnes mellem saunaer med fast placering og mobile saunaer, der kan tage ophold forskellige steder, samt foreningsdrevne og kommercielt drevne saunaer.

Administrationsgrundlag for saunaer vil erstatte tidligere politiske beslutninger på området.

Når der meddeles en tilladelse, vil der altid blive stillet en række konkrete vilkår for tilladelsen.

Juridiske rammer

På offentlige vejarealer

Forvaltningen giver tilladelser til saunaer på offentlige vejarealer efter §80 i lov om offentlige veje med videre (vejloven), der omhandler den såkaldte 'råden over offentlig vej'. Offentligt vejareal omfatter pladser, torve, fortove, kørebane og cykelsti på de vejarealer, der har status af offentlig vej.

Ud over de trafikale og fremkommelighedsmæssige hensyn, som vejloven pålægger forvaltningen at vurdere i forbindelse med sagsbehandlingen, hviler forvaltningens praksis også på en politisk beslutning om saunaer – altså, dette administrationsgrundlag.

I den enkelte sag skal der altid foretages et konkret, sagligt skøn af det ansøgte. Forvaltningen er forpligtiget til at sikre, at lighedsgrundsætningen efterleves, så sammenlignelige sager behandles ensartet, og at forskellige udfald på sammenlignelige sager kan begrundes sagligt. Uanset hvad grundejernes (og eventuelle vejberettigedes) holdning til ansøgningen er, skal en ansøgning altid behandles af kommunen.

Kommunale parker og bolværker

Kommunale parker og bolværker er ikke omfattet af vejloven. Saunaansøgninger i kommunale parker og ved kommunale bolværker vurderes derfor ud fra de uskrevne kommunalfuldmagtsregler.

En kommune kan udleje eller udlåne sine parker eller bolværker, hvis der varetages et sagligt kommunalt formål, dvs. hvad der normalt forstås ved lovlige kommunale interesser. En kommune vil derfor kunne udlåne kommunale parker eller bolværker til saunaer for at imødekomme borgernes behov for fx fællesfaciliteter, rekreative aktiviteter mv. Der skal dog tages hensyn til parkernes rekreative formål og brug samt til, at den offentlige adgang til den kommunale park eller området ved bolværket som helhed bevares.

En kommune må som udgangspunkt ikke støtte privatpersoner eller virksomheder økonomisk jf. kommunalfuldmagten. Dvs. at kommercielle aktører skal betale markedsleje. Kommunen kan til gengæld lovligt fritage idrætsforeninger, kulturelle foreninger og lignende for at betale markedsleje, selvom de kan opnå et overskud f.eks. i forbindelse med betaling af entré, medlemskaber mv.

Når kommunen behandler en ansøgning om benyttelse af kommunale parkarealer og bolværker, skal den sikre overholdelse af saglighedskravet, lighedsprincippet, proportionalitetsprincippet mv. Kommunen skal desuden udvise god forvaltningsskik.

Generelt

Tilladelsen til opstilling af sauna tilknyttes en række vilkår bl.a. at tilladelsen med gældende vilkår fra Københavns Kommune altid skal kunne forevises på forlangende, og at det er indehaverens ansvar at

læse vilkår for tilladelsen samt sikre at ansatte er bekendt med disse.

Tilladelser til opstilling af sauna skal altid overholde gældende lokalplaner. Indehaveren af tilladelsen skal til enhver tid følge anvisninger fra Teknik- og Miljøforvaltningens tilsyn. Det skal synligt fremgå på saunaen, hvem ejeren er og hvordan denne kan kontaktes.

Prinsipper og vurderingskriterier

Sagsbehandlingen vil tage udgangspunkt i følgende administrative principper for tilladelse til opstilling af sauna:

- **Anvendelsesområde**
- **Sæson**
- **Saunatyper**
- **Konkurrenceudsættelse/annoncering**
- **Saunaaktiviteter i forbindelse med arrangementer**
- **Steder der som udgangspunkt ikke kan tillades opstillet saunaer**
- **Saunaer på offentlige parkeringspladser kræver ikke en tilladelse**
- **Konkret placering**
- **Promenader ved Københavns Havn friholdes for saunaer**
- **Offentlig adgang**
- **Økonomi**

Principperne er uddybet og beskrevet i den efterfølgende tekst.

Anvendelsesområde

Administrationsgrundlaget for forsøgsordningen for saunaer er gyldigt på offentlige vejarealer, i kommunale parker og ved kommunale bolværker, hvor kommercielle virksomheder, foreninger og lignende kan opsætte eller fortøje saunaer, hvis kommunen kan give en tilladelse på baggrund af konkret sagsbehandling.

Sæson

Saunaer kan opstilles i perioden 15. oktober til 31. marts.

I sommerhalvåret er der større efterspørgsel på andre rekreative aktiviteter og brug af byens offentlige rum til fx sport og bevægelse, arrangementer, spontane ophold, badning, sejlsads mv. Derfor gives der ikke tilladelse til saunaer i perioden 1. april og til med 14. oktober hvert år medmindre, at de er en del af et midlertidigt arrangement.

Saunatyper

- Mobil sauna uden fast placering
- Sauna med fast placering for sæsonen

Opstilling af mobil sauna uden fast placering

Forsøgsordning for mobile saunaer uden fast placering i perioden 15. oktober til 31. marts hvert år til saunaaktører, der ønsker fleksibilitet.

Tilladelsen til opstilling af saunaer uden fast placering, er en generel tilladelse, der giver vilkår for opstilling af køretøjer med sauna, herunder hvilke hensyn til færdsel og trafik, der skal tages ved opstilling.

Tilladelsen er ikke stedsspecifik. Den giver mulighed for, at saunaaktører kan opstille på arealer i kommunale parker og på fodgængerarealer ved havnebade, badezoner, dyppezoner og strande, hvis der er plads og mulighed for opstilling, uden at være til gene for fremkommeligheden (se bilag med oversigt over steder, der kan opstilles saunaer).

Opstilling skal være i umiddelbar nærhed af havnebade, badezoner, dyppezoner eller strande, så der er en naturlig sammenhæng mellem sauna og lovlig badning. Det vil sige, at tilladelsen ikke vil give mulighed for, at der opstilles kar, isbade, brusere mv. ved siden af saunaen.

Saunaen skal fjernes hver dag.

For at give plads til sommerens rekreative brug af byen, vil

tilladelsen til mobile saunaer i kommunale parker og på udpegede fodgængerarealer kun være gyldig i perioden 15. oktober til 31. marts hvert år.

Der skal ansøges om en ny tilladelse hvert år. Tilladelsen kan ansøges af både foreninger og kommercielle aktører.

Opstilling af sauna med fast placering

Forsøgsordning for saunaer med fast placering i perioden 15. oktober til 31. marts hvert år til saunaer, der igennem længere tid ønsker en fast placering med fx en sauna-pavillon, flydende sauna eller lignende ved eller i nærheden af havnebade, badezoner, dyppezoner og strande. Hvis der skal bades i forbindelse med saunabesøg, skal det ske i havnebade, badezoner, dyppezoner og strande. Det vil sige, at tilladelsen ikke vil give mulighed for, at der opstilles kar, isbade, brusere mv. ved siden af saunaen.

Forvaltningen konkurrenceudsætter egnede placeringer i en ansøgningsrunde med mulighed for, at alle interesserede kan ansøge inden en given ansøgningsfrist, hvorefter forvaltningen tager stilling til, hvor mange ansøgninger, der kan imødekommes med en tilladelse. I en konkurrencesituation vil forvaltningen prioritere saunaforeninger højere end kommercielle aktører, da Københavns Kommune generelt har praksis for at prioritere

foreningsdrevne aktiviteter i de grønne og blå rekreative byrum, samt understøtte de fællesskaber, der kan opstå og være forbundet med at mødes til udendørs badning og sauna. Det er dog forvaltningens vurdering, at kommercielt og foreningsdrevne saunaer kan supplere hinanden, da præmissen for kommercielle saunaer er, at alle kan købe adgang til disse saunaer, mens de foreningsdrevne saunaer som udgangspunkt kræver medlemskab, suppleret med et begrænset omfang af offentlig adgang. Forvaltningen vil stille krav om 20% offentlig adgang til saunaer med en stedsspecifik placering igennem længere tid i overensstemmelse med Kultur- og fritidsforvaltningens praksis for saunaer.

I en konkurrencesituation, fx ved begrænset plads, vil forvaltningen prioritere ansøgere, der benytter eldrevne ovne (drevet ved bystrøm, batteri eller anden bæredygtig strømkilde) frem for brændefyrede ovne. Hvilke kriterier, der er relevante, vil dog altid bero på en konkret vurdering af ansøgerne i ansøgningsrunden.

Saunaen kan opstilles i hele eller dele af perioden 15. oktober til 31. marts, alt afhængig af ansøgerens egne ønsker og evt. lokale forhold.

Der kan kun gives tilladelse til en sæson hvert år og der vil derfor skulle ansøges om en ny tilladelse hvert år på baggrund

af en ansøgningsrunde.

Konkurrenceudsættelse/annoncering

Grundet den store interesse for at opsætte saunaer, vil forvaltningen i en ansøgningsrunde konkurrenceudsætte/annoncere særlig attraktive lokationer, herunder Havneparken Islands Brygge, Amager Strandpark, Havnegade og ved Svanemøllen Strand. Her vil forvaltningen disponere opsætningen og omfanget af saunaer på baggrund af ansøgningerne, i forhold til plads og balance mellem kommercielt og foreningsdrevne saunaer.

Efter ansøgningsrunden kan ansøgere fortsat ansøge om såvel stedsspecifik som ikke-stedsspecifikke tilladelser til opstilling af saunaer. Hvis forvaltningen vurderer, at der fortsat er plads til opstilling af saunaer uden at forringe byrummets egenskaber som rekreativt opholdsrum samt fremkommeligheden, kan ansøgninger imødekommes med en tilladelse. Lokale forhold som fx omfanget af andre aktiviteter, restriktioner i lokalplaner, udviklingsplaner, fredninger mv. kan dog begrænse, hvor mange saunaer og hvilke aktiviteter, der kan gives tilsagn til. Forsøgsordningen giver forvaltningen mulighed for at udpege flere placeringer end de nævnte, der kan indgå i en ansøgningsrunde, hvis der kommer nye placeringer med flere interesserede ansøgere.

Saunaaktiviteter i forbindelse med arrangementer

Der kan ansøges om saunaaktiviteter i forbindelse med et arrangement via ansøgningsportalen for arrangementer (Erhvervsportalen). Saunaaktiviteten skal beskrives under arrangementets indhold og indgå i opstillingsplanen. Desuden kan selve saunaen kræve en byggetilladelse fra Københavns Kommune. Der kan ansøges om en byggetilladelse samtidig med ansøgningen om en arrangementstilladelse.

Steder der som udgangspunkt ikke kan tillades opstillet saunaer

Forvaltningen vil som udgangspunkt ikke udstede tilladelser til saunaer, der fx ønsker at opstille på pladser, parkeringspladser i byens parker mv., hvor der ikke er adgang til kommunale havnebade, badezoner, dyppezoner og strande.

Saunaer med saunagus og lignende kan ikke få tilladelse til opstilling i Amager Strandpark.

Private saunaer kan ikke få en tilladelse til opstilling af saunaer på offentlige vejarealer, i kommunale parker og ved kommunale bolværker, da forvaltningen prioriterer, at der er offentlig adgang til faciliteter, der er opstillet på kommunale vej- eller parkarealer eller fortøjet til et kommunalt bolværk.

Saunaer på offentlige parkeringspladser kræver ikke en tilladelse

Allerede i dag parkerer køretøjer med saunafaciliteter på offentlige parkeringspladser i byen efter gældende parkeringsregler. Det ses bl.a. ved Svanemøllen Strand igennem vintersæsonen. Det kræver ikke en tilladelse fra Københavns Kommune at tilbyde sauna fra offentlige parkeringspladser.

Konkret placering

Saunaer skal opstilles således, at der friholdes en rimelig afstand til renovationsbeholdere, færdselsareal, naturlig ganglinje mv. Københavns Kommune forholder sig ret til at afslå en ansøgning, hvis det ansøgte, ikke kan placeres, så der friholdes en rimelig afstand til renovationsbeholdere, færdselsareal, naturlig ganglinje mv.

Promenader ved Københavns Havn friholdes for saunaer

Langs hele Københavns Havn er der en havnepromenade, hvorfra havnen kan nydes og opleves og der er mulighed for at færdes til fods og på cykel uden biltrafik. Promenaden langs Københavns Havn friholdes som udgangspunkt for saunaer for at værne om muligheden for færdsel og ophold, men hvis det er foreneligt med lokalplaner mv., kan saunaer opsættes eller fortøjes op til havnepromenaden ved et kommunalt ejet bolværk eller mindre end 12 meter fra kajkanten, hvis en dispensation fra lokalplanen muliggør det.

Offentlig adgang

Der vil blive stillet krav om, at der er offentlig adgang til saunaerne, men der må gerne kræves betaling eller medlemskab. Hvis en forening har et loft over antallet af medlemmer, skal alle frit kunne optages på en venteliste. Der skal være 20% offentlig adgang til foreningsdrevne saunaer.

Dette vilkår flugter med Kultur- og Fritidsforvaltningens krav til de foreninger, der drifter kommunalt ejede saunaer.

Økonomi

Afgiftsfritaget tilladelse på offentlige vejarealer. For kommercielle saunaer med en stedsspecifik opstilling i kommunale parker, vil taksten være 3.483 kr. ekskl. moms årligt, mens den vil være 4.645 kr. ekskl. moms årligt for ikke-stedsspecifikke kommercielle saunaer (2025-takst). Fritagelse for markedsleje for saunaforeninger og lignende i kommunale parker, hvis de kan dokumentere, at de årligt afholder generalforsamling samt at der er åben/fri adgang til at blive medlem, herunder at der er en venteliste for alle interesserede, samt at et evt. overskud går tilbage til foreningsrettede aktiviteter.

Depositum betales af aktører med tilladelse til stedsspecifik opstilling af sauna i længere tid for at dække evt. udgifter til at fjerne saunaen, hvis den ikke bliver fjernet til aftalt tid. Konkret stedsspecifik markedslejevurdering af bolværksleje afhængig af beliggenhed.

Inddragelse af arealet

Inddragelse af arealet

Københavns Kommune kan til enhver tid tilbagekalde tilladelsen til opstilling af sauna, hvis der opstår et nødvendigt behov herfor, fx i forbindelse med ledningsarbejde, vejarbejde, byfornyelse, arrangementer m.v. Dette gælder også ved ændringer i de faktiske forhold såsom byinventar, træer, ledelinjer mv., sikkerhedsmæssige behov eller når færdselsforholdene gør det nødvendigt.

Københavns Kommune har ret til at disponere over vejarealet, uanset at der er givet tilladelse til opstilling af sauna.

Indehaveren af tilladelsen skal til enhver tid følge anvisninger fra Teknik- og Miljøforvaltningens tilsyn.

Københavns Kommune kan desuden tilbagekalde tilladelsen, hvis vilkårene i tilladelsen tilsidesættes.

Sagsoplysninger

Sagsoplysninger

Forvaltningen er forpligtet til, efter forvaltningsretten, at indsamle tilstrækkelige oplysninger hos ansøger til at der kan træffes en lovlig afgørelse.

Det betyder at forvaltningen beder ansøger om relevante oplysninger i ansøgningsprocessen, for at kunne vurdere sagen, herunder i de fleste tilfælde en tegning, som viser det ønskede areal til opstilling af sauna. Dette er for at kunne vurdere, hvordan det ansøgte eventuelt, vil kunne påvirke fremkommeligheden/området.

Tegningen skal have en karakter, så den er let at forstå, også for evt. andre myndigheder.